

Anonymizované znění

Překlad

C-526/23 – 1

Věc C-526/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

17. srpna 2023

Předkládající soud:

Oberster Gerichtshof (Rakousko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

13. července 2023

Žalobkyně:

VariusSystems digital solutions GmbH

Žalovaná:

GR InhaberIn B & G

[OMISSIS]

Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) rozhodl [OMISSIS] ve věci žalobkyně, společnosti VariusSystems digital Solutions GmbH, [OMISSIS] Vídeň 22, [OMISSIS] proti žalované, společnosti GR InhaberIn B & G, Německo, [OMISSIS] týkající se zaplacení částky 101 587,68 EUR [OMISSIS], na základě opravného prostředku „Revisionsrekurs“ podaného žalobkyní proti usnesení Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni) jakožto odvolacího soudu ze dne 27. března 2023, č.j. 11 R 58/23i-16, kterým bylo potvrzeno usnesení Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Zemský soud pro občanskoprávní věci ve Vídni) ze dne 13. února 2023, č.j. 16 Cg 131/22k-11

t a k t o:

I. Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládá žádost o rozhodnutí o následující předběžné otázce:

Musí být čl. 7 bod 1 písm. b) nařízení č. 1215/2012/EU o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech („nařízení 1215/2012“) vykládán v tom smyslu, že u žaloby vyplývající ze smlouvy je v případě vývoje a běžného provozu softwaru přizpůsobeného individuálním potřebám objednatelky usazené v členském státě A (v projednávané věci Německo) místem plnění místo,

- a) kde podnik usazený v členském státě B (v projednávané věci Rakousko) poskytuje duševní práci na tomto softwaru („programování“), nebo
- b) kde tento software zastihne objednatelku, tedy kde si jej stáhne a používá?

II. [OMISSIS] [přerušeni řízení]

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I.:

A. Skutkový stav

- 1 Žalující společnost se sídlem ve Vídni poskytuje služby v oblasti IT. Žalovaná má sídlo v Německu. Žalobkyně vyvíjela pro žalovanou software, který ji umožnil vyhodnocovat covidové testy podle požadavků německého zákonodávce a pro použití v německých testovacích centrech. Předmětem smlouvy byl prvotní a průběžný vývoj softwaru a jeho průběžné používání v Německu. Účastníci řízení neuzavřeli písemnou smlouvu a nesjednali příslušný soud, ani místo plnění.

B. Procesní stanoviska účastníků řízení a dosavadní řízení

- 2 Žalobkyně se od žalované domáhá zaplacení neuhrazeného honoráře ve výši celkem 101 587,68 EUR včetně úroků za období poskytování služby od 1. ledna 2022 do 3. června 2022. Příslušnost soudu, kterému věc předložila k rozhodnutí, opřela o čl. 7 bod 1 písm. b) druhou odrážku nařízení 2015/2012, protože služby ve smyslu smlouvy byly nebo měly být poskytnuty ve Vídni. Software byl speciálně přizpůsoben individuálním potřebám žalované a dále vyvíjen. Bylo sjednáno účtování za každý provedený test, byl tedy dlužen konkrétní výsledek. Software sice byl průběžně upravován pro použití v Německu, veškeré práce ale byly prováděny ve Vídni.
- 3 Žalovaná podala námitku mezinárodní nepřislusnosti soudu, který má ve věci rozhodnout. Vzhledem k tomu, že typickým plněním bylo používání softwaru podle požadavků německého zákonodávce v Německu na německé subjekty

hodnocení, je rozhodným místem plnění pro všechny žaloby vyplývající ze smlouvy sídlo žalované.

- 4 **Soud prvního stupně** žalobu zamítl z důvodu nedostatku mezinárodní příslušnosti. Smlouvu, kterou mezi sebou účastníci uzavřeli, považoval za kupní smlouvu, jejímž místem plnění je sídlo žalované v Německu.
- 5 **Odvolací soud** toto rozhodnutí potvrdil, ovšem z jiných důvodů.
- 6 V projednávané věci se nejedná o kupní smlouvu na zboží (čl. 7 bod 1 písm. b) první odrážka nařízení 2015/2012), nýbrž o „poskytování služeb“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení 2015/2012, zvláště když software měl být přizpůsoben individuálním potřebám žalované a v souladu s nimi dále vyvíjen a měl splňovat požadavky německého zákonodárce. Místem plnění v případě poskytování služeb je podle čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení 2015/2012 místo, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty. Naproti tomu místo, kde měla služba přinášet výsledky, není pro otázku příslušnosti relevantní. U synalagmatických smluv je plnění, které nespočívá v peněžním plnění, tím plněním, které je pro smlouvu rozhodující. Vztahuje-li se služba k určitému místu, např. všechny služby poskytované pro určitou stavbu, pak je místem plnění místo, jehož se služba týká, i když tato služba měla být poskytnuta na jiném místě. Služby, které se nevztahují ke konkrétnímu místu, jsou poskytovány tam, kde zastihly [OMISSIS] věřitele služby. Software uzpůsobený individuálně německým poměrům jako typické plnění bylo možné si stáhnout v Německu.
- 7 Proti tomuto rozhodnutí směřuje **mimořádný opravný prostředek „Revisionsrekurs“**, jímž se **žalobkyně** domáhá toho, aby usnesení soudů předchozích stupňů byla zrušena a soudu prvního stupně uložena povinnost zahájit řízení a upustit přitom od použitého důvodu zamítnutí.
- 8 **Žalovaná** ve své [OMISSIS] **odpovědi na opravný prostředek „Revisionsrekurs“** navrhuje, aby byl tento opravný prostředek podaný protistranou zamítnut, podpůrně, aby mu nebylo vyhověno.

C. Příslušné právní ustanovení

- 9 Ustanovení čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 zní:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována:

1.

a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o němž se jedná, byl nebo měl být splněn;

b) pro účely tohoto ustanovení a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:

- v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno;

- v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty;

c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);

D. Odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 10 1. Jak odvolací soud, tak i účastníci řízení vychází z použitelnosti čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení 1215/2012. Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soudní dvůr) tento názor sdílí:
- 11 Podle judikatury Soudního dvora pojem „služby“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) nařízení 2015/2012, implikuje to, že strana, která je poskytuje, vykonává určitou činnost za úplatu (mimo jiné C-533/07, *Falco Privatstiftung*; C-249/16, *Kareda*; C-196/15, *Granarolo*).
- 12 Vytvoření a dodání individuálního softwaru, tedy takového, který byl vyhotoven speciálně podle zvláštních požadavků a individuálních okolností a přání objednatele, je nezbytné - na rozdíl od trvalého přenechání standardního softwaru poskytnutého na datových nosičích, které musí být považováno za nákup zboží (viz [OMISSIS] Oberster Gerichtshof [Nejvyšší soudní dvůr] 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 [k zařazení do hmotného práva]) – považovat za takovou službu (Oberster Gerichtshof [Nejvyšší soudní dvůr] 1 Ob 229/14d [k zařazení do hmotného práva]). Smlouva na vývoj softwaru, jejímž obsahem je vývoj individuálního softwaru, tedy musí spadat pod pojem služby podle čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení 1215/2012 (takto rovněž Oberlandesgericht München [Vrchní zemský soud v Mnichově], 20 U 3515/09, body 39, 42; [OMISSIS]).
- 13 2. Místem plnění v případě poskytování služeb ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení 2015/2012 je místo, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty. Je zapotřebí určit místo, kde měl poskytovatel zásadně vykonávat svou práci (rozsudek Soudního dvora, C-19/09, *Wood Floor Solutions*, bod 38). Pokud, jako v projednávané věci, nebylo výslovně sjednáno místo plnění a ani smlouva neumožňuje místo plnění určit, pak je rozhodující místo, kde byla služba převážně poskytována (rozsudek Soudního dvora, C-19/09, *Wood Floor Solutions*, bod 40). V souladu s tím je třeba mít za to, že u smluv na vývoj softwaru je místem plnění místo poskytování duševní služby a nikoliv místo stažení a používání softwaru (takto Oberlandesgericht München [Vrchní zemský soud v Mnichově], 20 U 3515/09, body 49, 51, 52; [OMISSIS]).

- 14 3. V literatuře je ale částečně zastáván názor, že pokud se služba vztahuje k určitému místu, například projektová dokumentace na stavbu, je místem plnění to místo, kterého se služba týká, byť byla poskytnuta na jiném místě (například v kanceláři architekta); to platí příslušně pro veškeré vybavení, servis, poprodejní služby a údržbu, které se týkají stavby [OMISSIS]. Služby, které se nevztahují ke konkrétnímu místu, jsou poskytovány tam, kde zastihly věřitele služby [OMISSIS].
- 15 K těmto názorům se Soudní dvůr, podle všeho, dosud nevyjádřil; rovněž Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soudní dvůr) ponechal ve svém rozhodnutí 4 Ob 140/18v v konečném důsledku otevřené, zda jsou správné. V případě, že software byl vyvinut pro použití na určitém místě, by mohly hovořit pro to, že toto místo bude považováno za místo plnění.
- 16 4. V projednávané věci sice
- na rozdíl od věci, na níž se zakládalo rozhodnutí Oberlandesgericht München (Vrchní zemský soud v Mnichově), 20 U 3515/09 – nebyla učiněna žádná bližší zjištění týkající se časové náročnosti a významu podílů jednotlivých činností („kde byly poskytnuty jaké činnosti jakého významu“ [OMISSIS]). Účastníci řízení jsou ale zajedno, že software byl (dále) vyvíjen a programován v sídle žalobkyně v Rakousku, zejména byl v Rakousku poskytnut duševní výkon.
- 17 Je tedy nasnadě mít za to, že místem plnění je místo, na kterém zaměstnanci žalobkyně poskytli duševní výkon, tedy naprogramovali a dále vyvíjeli dotčený software. To založilo pravomoc soudu, kterému byla věc předložena k rozhodnutí. Proti tomu by ale bylo možné namítat, že duševní výkon byl zaměřen výlučně na německý trh, právní požadavky v Německu a na individuální potřeby žalované usazené v Německu a že duševní výkon bez jeho stažení a používání nemá samostatnou hodnotu, zvláště když i žalobkyně zdůrazňuje, že měla obdržet odměnu za každý (v Německu) provedený úspěšný test.
- 18 Nelze vyloučit, že v důsledku posledně uvedených úvah bude místem plnění Německo. Svědčil by tomu i argument, že v konkrétním případě by soudy v místě použití softwaru měly z důvodu věcné a důkazní blízkosti, která je jako cíl základem příslušného soudu v místě plnění (generální advokát *H. Saugmandsgaard Øe*, C-59/19, *Wikingehof*, bod 32 a zde citovaná judikatura) lepší předpoklady pro rozhodnutí o obsahových otázkách plnění smlouvy.
- #31] 5. Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soudní dvůr) si proto v této souvislosti pokládá otázku, zda je pro určení místa plnění u služeb poskytovaných na dálku, jako je tomu v projednávané věci, rozhodující místo, kde poskytovatelka (v projednávané věci žalobkyně) vykonávala svou činnost, nebo místo, pro které byla služba poskytnuta resp. kde věřitelku (v projednávané věci žalovaná) zastihla.

K bodu II.:

19 [OMISSIS] [vnitrostátní procesní ustanovení]

[OMISSIS]

Vídeň, dne 13. července 2023

[OMISSIS]

PRACOVNÍ DOKUMENT